

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. märts 2024
(OR. en)

7865/24

COPS 128
CFSP/PESC 398
CLIMA 127
DEVGEN 35
ENV 316
ONU 35
RELEX 339
CONUN 59
ENER 142
SUSTDEV 42

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: Nõukogu järelused roheline diplomaatia kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused roheline diplomaatia kohta, mille nõukogu kiitis heaks oma 18. märtsi 2024. aasta istungil.

Nõukogu järeldused ELi roheline diplomaatia kohta***ELi diplomaatia, millega edendatakse õiglast ja kaasavat rohepööret ning toetatakse ülemaailmsete kohustuste täitmist***

1. Nõukogu kordab, kui tõsine on kliimamuutuste, elurikkuse vähenemise ja reostusega seotud kiirenev, süvenev ja üksteist võimendav planeedi kolmikkriis, mis kujutab endast ülemaailmset ja eksistentsiaalset ohtu ning suurendab olemasolevaid julgeolekuprobleeme. Nõukogu usub kindlalt, et selle kriisiga tuleb tegeleda terviklikult ja integreeritult, rakendades tõhustatud mitmepoolsust ja üleilmseid meetmeid ning käsitades seda ELi välis- ja julgeolekupoliitika ühe põhikomponendina.
2. Nõukogu kinnitab taas ELi kindlat pühendumust teha partneritega tihedat koostööd, et kiirendada ülemaailmset õiglast ja kaasavat rohepööret. Nõukogu rõhutab ELi roheline diplomaatia keskset rolli ülemaailmsete kohustuste kinnistamisel ja konsolideerimisel ning nende rakendamise edendamisel, sealhulgas selliste kohustuste puhul, mis on kajastatud Pariisi kokkuleppe kohase esimese ülemaailmse kokkuvõtte tulemustes (kokku lepitud Dubais toimunud ÜRO 28. kliimakonverentsil) ja üleilmses elurikkuse raamistikus. Sellega seoses jätkavad EL ja selle liikmesriigid koostöö tugevdamist partneritega, et töötada välja ja rakendada ambitsioonikad riiklikult kindlaksmääratud panused, millega reaalselt käsitletakse ülemaailmses kokkuvõttes võetud kohustusi, sealhulgas järkjärgulist loobumist fossiilkütustest. Lisaks teevad EL ja selle liikmesriigid partneritega koostööd, et töötada välja ja esitada riiklikud elurikkuse strateegiad ja tegevuskavad ning asjakohased eesmärgid, mida ajakohastatakse ja viimistletakse enne ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 16. konverentsi. Nõukogu kutsub G20 liikmeid tungivalt üles võtma selles küsimuses juhtrolli, kuna nende heitkoguste osakaal kogu maailmas moodustab ligikaudu 80 % ning neil on oluline roll maailma keskkonna- ja kliimaprobleemide lahendamisel. Nõukogu rõhutab tungivalt vajadust koheste, kiireloomuliste ja kiirendatud meetmete järele, nagu on esile toodud IPCC, IPBESi ja IRP¹ aruannetes, ning kinnitab taas, kui oluline on teaduspõhine ülemaailmne kliimaneutraalsusele üleminek, mis on õiglane, kaasav, kestlik ja kooskõlas loodusega ning ELi kohustuste, poliitika, põhimõtete ja väärtustega. Nõukogu kutsub üles

¹ Valitsustevaheline kliimamuutuste eksperdirühm, valitsustevaheline bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum ning rahvusvaheline ressursside tööühm.

tegema tõhustatud koostööd partneritega kõigil tasanditel ning üheskoos ettevõtjate ja tööstusharudega, et täielikult ära kasutada võimalusi, mida rohepööre kõigile pakub, sealhulgas tugevdatud konkurentsivõime, töökohtade loomine ja majanduskasv, ning juhib tähelepanu vaba, avatud ja õiglase kaubanduse soodustavale rollile.

3. Nõukogu väljendab tõsist muret selle pärast, et jätkuvad relvakonfliktid üle maailma põhjustavad lisaks tohututele inimkannatustele kliima- ja keskkonnakahju ning seavad ohtu planeedi kolmikkriisiga tegelemiseks võetavad tõhusad üleilmsed meetmed.
4. Nõukogu mõistab hukka Venemaa ebaseadusliku, provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõja Ukraina vastu ning kinnitab taas oma vankumatut toetust Ukrainale ja selle rahvale. See sõda on põhjustanud tohutut keskkonnakahju ja tuumaohutusriske ning on kogu maailmas kaasa toonud energiajulgeoleku puudumise ja toiduga kindlustamatuse. Nõukogu rõhutab vajadust seda kahju hinnata ning võtab kohustuse käsitleda seda Ukraina taastamise ja ülesehitamise kontekstis. Samuti kutsub nõukogu rahvusvahelist üldsust üles võtma Venemaa vastutusele.
5. Nõukogu kutsub kõiki partnereid üles võitlema sellise desinformatsiooni ja väärinfo vastu, mille eesmärk on luua ja levitada vale- või manipuleeritud teavet seoses kliimamuutuste, elurikkuse vähenemise, keskkonnaseisundi halvenemise, reostuse ja nende tagajärgedega, ning juhib tähelepanu teaduse ja hariduse tähtsusele.
6. ELi ühisteks suunanäitajateks ja põhiväärtusteks, sealhulgas meie rohelises diplomaatias, on jätkuvalt inimõigused, demokraatia ja õigusriik. Üheks inimõiguseks on juurdepääs puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale. Erilist tähelepanu tuleks pöörata laste ja noorte õigustele, kuna neil on muutuste ajendajatena lahutamatu roll tulevastes väljakutsetes ja lahendustes. Ühtlasi toetab, edendab ja kaitseb EL jätkuvalt soolist võrdsuslikkust ja kõigi inimõiguste täielikku kasutamist kõigi naiste ja tütarlaste poolt ning nende mõjuvõimu suurendamist. Nõukogu rõhutab, kui oluline on võtta rohkem arvesse naiste ja noorte põlvkondade arvamust ning tõhustada nende täielikku, võrdset ja sisulist osalemist ja juhtrolli kõigil tasanditel selliste otsuste tegemisel, mille eesmärk on parandada kliima-, energia-, keskkonna- ja veepoliitikat. Ühtlasi rõhutab nõukogu, kui oluline on teha koostööd kodanikuühiskonna, keskkonnaalaste inimõiguste kaitsjate, põlisrahvaste, kohalike kogukondade ja puuetega inimestega ja neid kaitsta ning suurendada nende mõjuvõimu.

7. Nõukogu kutsub üles rakendama kooskõlastatud lähenemisviisi, et võidelda kliimamuutuste, maa degradeerumise, kõrbestumise ja elurikkuse vähenemise vastu, ning rõhutab ookeanide ja ökosüsteemide määravat tähtsust ning looduspõhiste lahenduste olulisust. Sellega seoses kutsub nõukogu üles tõhustama koostööd ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja ÜRO kõrbestumise tõkestamise konventsiooni sekretariaatide vahel ning kutsub osalisi üles tõhustama koostööd riikide kontaktasutuste vahel, kui see on asjakohane, et edendada tugevamat koostööd rahvusvahelisel ja riiklikul tasandil.
8. Nõukogu jääb ootama meetmetele suunatud pakti vastuvõtmist 2024. aasta septembris toimuval ÜRO tulevikuteemalisel tippkohtumisel. Paktis tuleks taas kinnitada pühendumust reformida mitmepoolset süsteemi ning võimaldada ÜRO-l tegeleda praeguste ja tulevaste üleilmsete probleemidega ning täita oma peamisi kohustusi, sealhulgas seoses kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärkidega, Pariisi kokkuleppega, Addis Abeba tegevuskavaga ja Kunmingi-Montréal'i üleilmse elurikkuse raamistikuga. Paktis tuleks käsitleda ka kliimamuutuste, elurikkuse vähenemise, keskkonnaseisundi halvenemise, arenguvajaduste, inimõiguste ning rahu ja julgeoleku vahelisi seoseid.
9. Nõukogu kutsub partnereid üles tegema ELiga tihedat koostööd, et kiirendada rohepööret ja sellest kasu saada, ning toetab ülemaailmsete kohustuste täitmist selliste raamistike kaudu nagu rohelised liidud, rohelised partnerlused, rohelised tegevuskavad, kõrgetasemelised dialoogid, kaubanduslepingud ja muud olulised koostöövormid, nagu Samoa leping. Nõukogu kordab energiasüsteemi õiglase ümberkujundamise partnerluste tähtsust ja on jätkuvalt pühendunud nende edasisele rakendamisele asjaomaste partnerite toetusel. EL jätkab tihedat koostööd ida- ja lõunanaabruses, Lääne-Balkanil, Aafrikas ja üle maailma asuvate partneritega, eeskätt kõige haavatavamate riikidega, sealhulgas vähim arenenud riikide ja väikeste arenevate saareriikidega ning partnerriikidega, kes on esitanud ambitsioonikad kavad, muu hulgas naabuspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ ja Euroopa tiimi algatuste ning strateegia „Global Gateway“ raames. Nõukogu rõhutab, kui tähtis on erasektori ja ettevõtjate roll ning nendega kõnealustes jõupingutustes tehtav koostöö.

10. Nõukogu kutsub komisjoni üles tugevdama toetust ELi kandidaatriikidele ja koostööd asjaomaste riikidega kooskõlas nende liikumisega ELiga ühinemise suunas, et kiirendada nende õigusaktide vastavusse viimist ELi energia-, keskkonna- ja kliimaõigustikuga ja asjaomase ELi õigustiku rakendamist, sealhulgas energiaühenduse kontekstis, ning hõlbustada nende õiglast ja kaasavat rohepööret.
11. Nõukogu tänab Araabia Ühendemiraate Dubais ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP28) korraldamise eest ning väljendab heameelt Araabia Ühendemiraatide konsensuse vastuvõtmise üle. EL jääb ootama koostööd kõigi partneritega, sealhulgas praeguse eesistujariikide kolmikuga – Araabia Ühendemiraatide ning järgmiste COPi eesistujariikide Aserbaidžaaani ja Brasiiliaga –, et saavutada COP29 ja COP30 edukad ja ambitsioonikad tulemused.
12. Nõukogu väljendab suurt muret selle pärast, et kuigi mitmepoolisel tasandil on tehtud üldisi edusamme ning riikide tasandil on astutud konkreetseid samme ja võetud meetmeid, siis ühiselt ei ole Pariisi kokkuleppe osalised endiselt selle sihi ja pikaajaliste eesmärkide saavutamise järel, nagu tunnistati esimeses ülemaailmses kokkuvõttes.

13. Sellega seoses kutsub nõukogu kõiki partnereid üles jälgima rakendamist seoses esimese ülemaailmse kokkuvõtte tulemustega, mis on olulised suunised käesoleval kriitilisel kümnendil tõhustatud meetmete võtmiseks ning riiklikult kindlaksmääratud panuste ettevalmistamiseks, mis tuleb esitada üheksa kuni kaksteist kuud enne 2025. aasta novembris toimuvat COP30,² kajastades suurimaid võimalikke ambitsioone ja püüdes saavutada koostoiimet kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030. Ambitsioonikamad eesmärgid sel kriitilisel kümnendil ja pärast seda nõuavad ülemaailmset kasvuhoonegaaside heite vähendamist 2030. aastaks 43 % võrra ja 2035. aastaks 60 % võrra võrreldes 2019. aasta tasemega. Nõukogu innustab G20 liikmeid võtma juhtrolli esimese ülemaailmse kokkuvõtte tulemuste rakendamisel, sealhulgas fossiilkütustest järkjärgulisel loobumisel, ning kutsub kõiki partnereid üles tegema ELi ja selle liikmesriikidega koostööd ambitsioonikamate riiklikult kindlaksmääratud panuste küsimuses. EL on võtnud kohustuse teha koostööd ka partnerriikide, arengupartnerite, rahvusvaheliste organisatsioonide ja selliste organisatsioonidega nagu riiklikult kindlaksmääratud panuste alane partnerlus, et töötada välja ja rakendada ambitsioonikaid riiklikult kindlaksmääratud panuseid, pidades silmas 2035. aasta eesmärki. EL tuletab meelde COP28 üleskutset kõigile osalistele lisada oma riiklikult kindlaksmääratud panustesse kogu majandust hõlmavad heitkoguste vähendamise eesmärgid, milles käsitletakse kõiki kasvuhoonegaase, sektoreid ja kategooriaid, ning järgida eesmärki hoida ülemaailmne soojenemine 1,5 °C piires. Samuti kutsub nõukogu partnerriike üles esitama või ajakohastama oma vähese kasvuhoonegaaside heitega arengu pikaajalisi strateegiaid 2050. aastaks netonullheite saavutamiseks.
14. Nõukogu kinnitab taas, et EL on võtnud endale kohustuse saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja soovib seejärel saavutada negatiivsed heitkogused ning et ta on seadnud vahe-eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55 % võrra võrreldes 1990. aasta tasemega. EL võtab kindlaid ja otsustavaid meetmeid, et saavutada need õiguslikult siduvad eesmärgid, mis on sätestatud Euroopa kliimamääruses, ning teeb ettepaneku jagada kogemusi, saadud õppetunde, parimaid tavaid ja uuenduslikke lahendusi, mis on välja töötatud ELi poliitika ja teadusuuringute raames ning tööstuse ja ettevõtjate poolt, partneritega kogu maailmas, toetades seeläbi ambitsioonikamate riiklikult kindlaksmääratud panuste väljatöötamist ja rakendamist.

² Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimiva osaliste 5. konverentsi otsus – esimese ülemaailmse kokkuvõtte tulemus, punkt 166, eelnevalt redigeerimata versioon [CMA4_AUV_TEMPLATE \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/documents/444844).

15. Nõukogu võtab teadmiseks, et on avaldatud komisjoni teatis, mis käsitleb Euroopa 2040. aasta kliimaeesmärki ja teed kliimaneutraalsuse saavutamiseni hiljemalt 2050. aastaks, ning selle soovitusel. See annab teavet aruteluks ELi riiklikult kindlaksmääratud panuse üle, mis tuleb esitada aegsasti enne COP30. Sellega saadetakse jõuline signaal turgudele ja investoritele ning teistele rahvusvahelistele partneritele, et suurendada oma ambitsioone ja viia maailm trajektooriga, mis on kooskõlas 1,5 °C temperatuurieesmärgiga.
16. Nõukogu kutsub partnereid üles tegema ELiga koostööd, et töötada välja üldine lähenemisviis CO₂ hinnastamise suhtes, mis on kõige tõhusam ja kulutasuvam viis heitkoguste vähendamiseks ja keskkonnahoidlike investeeringute stimuleerimiseks, ning julgustab teisi jurisdiktsioone võtma kasutusele omaenda CO₂ hinnastamise mehhanismi või seda parandama, muu hulgas viies CO₂-turud kooskõlla algatusega „Pariisi kokkulepet järgivad CO₂-turud“, ja toetab neid selles. Kooskõlas süsiniku piirimeetmega, mille eesmärk on vähendada WTO nõuetele vastavalt kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, kutsub nõukogu üles tõhustama rahvusvahelist koostööd ja suhtlust partneritega, et vähendada CO₂ heidet tootmisprotsessides.
17. Samuti kutsub nõukogu komisjoni ja liikmesriike tungivalt üles tegema koostööd partneritega ning Rahvusvahelises Tsiviillennunduse Organisatsioonis (ICAO) ja Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis (IMO), et leppida kokku ambitsioonikates meetmetes, mis käsitlevad rahvusvahelise transpordi, sealhulgas laevanduse ja lennunduse heitkoguseid, ning töötama selle nimel, et saavutada hoonesektoris 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Ühtlasi kutsub nõukogu ELi ja selle liikmesriike üles edendama Montreali protokolliga Kigali muudatuse kohast ülemaailmset fluorosüsivesinike (HFCd) ulatuslikku järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist ning muude F-gaaside, näiteks SF₆ olulist vähendamist järgmise kümne aasta jooksul.

18. Tunnustades üleilmse metaaniheite vähendamise lubaduse rakendamisel tehtud edusamme, tuletab nõukogu meelde vajadust konkreetsete meetmete järele, et võidelda metaaniheite suurenemise vastu. EL kordab oma üleskutset partneritele, kes ei ole seda veel teinud, lubadusega ühineda ja lisada oma riiklikult kindlaksmääratud panustesse konkreetsed metaaniheite vähendamise meetmed. Nõukogu rõhutab sihipäraste meetmete tähtsust kõigis asjaomastes sektorites ning toob esile energiasektori lühiajalisi võimalusi tegeleda metaanilekete, atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamisega ning kutsub üles tugevdama koostööd partnerriikidega, et toetada rahvusvahelise metaaniheite vaatluskeskuse tööd. Sellega seoses rõhutab nõukogu, kui oluline on luua koostöös tootjariikidega tingimused metaaniheite vähendamiseks, sealhulgas tõhusate kauplemissüsteemide kaudu, nagu „teie kogute / meie ostame“³.
19. Tuginedes ülemaailmses kokkuvõttes esitatud üleskutele loobuda fossiilkütuste kasutamisest energiasüsteemis õiglasel, nõuetekohasel ja võrdsel viisil, kiirendades meetmeid praegusel kriitilisel kümnendil, et saavutada 2050. aastaks netonullheide kooskõlas teadusega, toonitab nõukogu vajadust võtta meetmeid, mis põhinevad tema 2023. aasta oktoobri järeldustel. Sellega seoses on EL ja selle liikmesriigid otsustanud kindlalt teha koostööd partnerriikidega, et edendada energiasektorit, mis oleks valdavalt fossiilkütustest vaba aegsasti enne 2050. aastat kooskõlas sajandi keskpaiga kliimaneutraalsuse eesmärgiga, ning teha tööd selle nimel, et rakendada sel kriitilisel kümnendil kiirendatud meetmete kaudu täiendavaid valdkondlikke vahe-eesmärke ja ambitsioone, seades sihiks saavutada 2030. aastatel ülemaailmse energiasüsteemi täielik või valdav dekarboniseeritus, välistades uued söeküttel töötavad elektrijaamad. Sellega seoses rõhutab nõukogu, kui oluline on tõhus koostöö partnerriikidega, sealhulgas mitmepoolsete algatuste nagu Powering Past Coal Alliance (Söeküttest loobumise liit) kaudu. Nõukogu tuletab meelde vajadust kaotada järk-järgult võimalikult kiiresti fossiilkütuste toetused, mis ei lahenda energiaostuvõimetust ega aita kaasa õiglasele üleminekule.

³ Nõukogu 2023. aasta oktoobri järeldused Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) osaliste konverentsi 28. istungjärgu (COP28) (Dubai, 30. november – 12. detsember 2023) ettevalmistamise kohta.

20. Nõukogu tervitab partnereid, kes on ühinenud ülemaailmne taastuvenergia ja energiatõhususe lubadusega ning julgustab kõiki partnereid integreerima ülemaailmse kokkuvõtte ülemaailmsed eesmärgid – kolmekordistada ülemaailmset taastuvenergia tootmisvõimsust ja kahekordistada energiatõhususe parandamise ülemaailmset keskmist määra – 2030. aastaks riiklikult kindlaksmääratud panustesse ja nende rakendamisse. Nõukogu kutsub ELi diplomaatiat üles jätkama taastuvenergia kiirema kasutuselevõtu ja süsteemi integreerimise ning energiatõhususe esikohale seadmise lähenemisviisi edendamist ning energiatõhususe esikohale seadmise lähenemisviisi kui ühe turuküpsema ja laialdasemalt kättesaadava leevendustehnoloogia edendamist, seda soodustava poliitika väljatöötamist ja rahavoogude kooskõlla viimist, eelkõige arenguriikide toetamiseks. Sellega seoses märgib nõukogu, kui oluline on elektrivõrkude ühendamine partnerriikidega, sealhulgas Lääne-Balkani ning ida- ja lõunanaabruse riikidega. Nõukogu kutsub ELi diplomaatiat üles jätkama ohutute ja kestlike vähese CO₂ heitega tehnoloogiate kasutuselevõtmise edendamist.
21. Nõukogu tunnistab vajadust ülemaailmsete reeglitel põhinevate, läbipaistvate ja moonutamata vesinikuturgude järele, mis põhinevad usaldusväärsel standarditel ja sertifitseerimiskavadel ning võtta kasutusele vajalik taristu, olles samal ajal teadlik veele ja keskkonnale avalduvast survest. Nõukogu toonitab, et heite vähendamise tehnoloogiad, mis ei kahjusta märkimisväärselt keskkonda, on piiratud ulatusega ja neid tuleb kasutada peamiselt selliste sektorite heitkoguste vähendamiseks, mille heidet on raske vähendada, ning et eemaldamistehnoloogiad peavad panustama ülemaailmsesse negatiivsesse heitesse, ning neid ei tohiks kasutada kliimameetmete edasilükkamiseks sektorites, kus on olemas teostatavad, tõhusad ja kulutõhusad leevendusalternatiivid, eelkõige praegusel kriitilisel kümnendil.
22. Võttes arvesse, et mõned partnerriigid otsustavad tuumaenergia kasuks, kordab nõukogu vajadust jätkata piirkondlikult, ELi piiride vahetus läheduses ja ülemaailmsel tasandil kõrgeimate tuumaohutus-, keskkonna- ja läbipaistvusstandardite edendamist ja toetamist.

23. Nõukogu kutsub üles tugevdama prognoosi, et hinnata ülemaailmse energiasüsteemi ümberkujundamise muutuvat geopoliitilist dünaamikat, ja rakendama sellega kiiresti tegelemiseks ennetavat poliitikat, ning tegema koostööd partneritega, pidades silmas fossiilkütuste nõudluse eeldatavat vähenemist ELis, ELi läheduses ja ülemaailmselt.
24. Nõukogu väljendab heameelt tulemuslike mitmekesistamispüüdluste üle, eelkõige ELi energiaplatvormi ja AggregateEU kaudu, mis on aidanud järk-järgult vähendada ELi energiasõltuvust Venemaast. Energiajulgeoleku ja taskukohasuse tagamiseks kliimaneutraalsusele ülemineku ajal kutsub nõukogu kõrget esindajat ja komisjoni üles jätkama nende, Versailles' deklaratsiooniga kooskõlas olevate mitmekesistamispüüdluste toetamist tihedas koostöös partnerriikidega. Nõukogu rõhutab, kui oluline on tugevdada läbipaistvaid, reeglitel põhinevaid ja likviidseid turge ning ühendusi kolmandate riikidega, tunnistades samal ajal vajadust vältida fossiilkütuste lõksu jäämist, tagades 1,5 °C eesmärgiga kooskõlas oleva energiaplaneerimise ning taristu kasutusotstarbe muutmise ja tulevikukindlaks muutmise potentsiaali. Nõukogu võtab murega teadmiseks kasvavad küber- ja füüsilised ohud elutähtsale energiataristule ning rõhutab, kui oluline on tugevdada vastupanuvõimelisi energiasüsteeme, sealhulgas ülemaailmsete partneritega tehtava koostöö kaudu. ELi diplomaatia toetab jätkuvalt kõiki käimasolevaid jõupingutusi, mida mõjutatud liikmesriigid ja Ukraina teevad tuumkütuse tarnete mitmekesistamiseks asjakohasel viisil.
25. Nõukogu on pühendanud Venemaa vastu suunatud sanktsioonide täielikule ja tulemuslikule rakendamisele, sealhulgas energiasektoris, ja nendest kõrvalehoidmise ennetamisele, ning kutsub partnereid üles tõhustama koostööd nafta hinnalae poliitika jõustamisel.
26. Nõukogu on pühendunud partneritega koostööd tehes Ukraina toetamisele, sealhulgas riigi energiasüsteemi parandamiseks, taastamiseks ja kaitsmiseks vajalike seadmetega, ning on pühendunud sellele, et ehitada üles vastupidavam, detsentraliseeritum ja kestlikum energiasektor, mis on ELiga tihedalt integreeritud.

27. Et tagada energiajulgeolek ja vähendada strateegilist sõltuvust eelseisvatel kümnenditel, rõhutab nõukogu vajadust tugevdada ja mitmekesistada ülemaailmseid kriitilise tähtsusega tooraine tarneahelaid, mida on vaja, et energiaüleminek oleks kooskõlas kriitiliste toormete määrusega, tagades kõrged keskkonna- ja sotsiaalsed standardid ning võttes täielikult arvesse oma geopoliitilist mõõdet.
28. Nõukogu tuletab meelde tungivat vajadust saavutada tulemusi seoses energiaostuvõimetuse ja üldise eesmärgiga tagada taskukohane, kindel, kestlik ja kaasaegne energia kooskõlas kestliku arengu 7. eesmärgiga, sealhulgas sooteadlike rahastamismudelite kaudu, et võidelda energiaostuvõimetuse soolise mõjuga ja tõhustada naiste juurdepääsu puhta energiaga seotud töökohtadele. Nõukogu kutsub üles pöörama erilist tähelepanu taastuvenergiale juurdepääsu ja maapiirkondade elektrifitseerimise tagamisele detsentraliseeritud energiasüsteemide kaudu ning puhta toiduvalmistamise väljakutsele, sealhulgas sundrände tingimustes. Sellega seoses kutsub nõukogu partnereid üles suurendama oma jõupingutusi ja panuseid, et toetada neid, kes vajavad haavatavas olukorras olles kõige enam abi.
29. Planeedi kolmikkriisi lahendamiseks on vaja kaasata rohkem rahalisi vahendeid, millest suurem osa peab tulema erasektori allikatest. Sellega seoses kordab nõukogu tungivat vajadust viia rahastamisvood kooskõlla vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise arengu suunas liikumisega, mis sel kümnendil on ülemaailmsetes jõupingutustes oluline võimaldi rahaliste vahendite ulatuslikuks mobiliseerimiseks ning sellega seoses ülemaailmse kestliku rahanduse ja kestlike kapitaliturgude süvendamiseks.

30. Nõukogu kordab, kui oluline ja hädavajalik on kiirendada rahvusvahelise finantsstruktuuri reformi, ning võtab teadmiseks sellised algatused nagu uue ülemaailmse rahastamispakti teemaline tippkohtumine ja Bridgetowni tegevuskava 2.0. EL ja selle liikmesriigid kutsuvad mitmepoolseid arengupanku, nende aktsionäre ja erasektorit üles suurendama märkimisväärselt ja kiiresti kliimameetmete rahastamist ning parandama selle jõudmist iseäranis kõige vaesematesse ja haavatavamatesse kogukondadesse ja riikidesse, sealhulgas ebakindlatesse ja konfliktidest mõjutatud piirkondadesse, mis seisavad sageli üheaegselt silmitsi nii suurte võlgade kui ka eelarvepoliitilise manööverdamisruumi puudumisega. Nõukogu rõhutab, et ükski riik ei peaks valima selle vahel, kas võidelda vaesuse vastu või planeedi nimel. EL innustab finantsasutusi suurendama oma toetust kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamise algatustele, saavutades samal ajal tasakaalu kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vahel.
31. EL ja selle liikmesriigid ootavad huviga koostööd rahvusvaheliste partneritega, et seada COP29-l uus ühine kvantifitseeritud eesmärk kliimameetmete rahastamiseks, võttes arvesse arenguriikide prioriteete ja vajadusi, kusjuures oluline komponent on avaliku sektori poolne rahastamine, ning mis on paremini suunatud ennekõike kõige haavatavamatele riikidele ja kogukondadele, toonitades samal ajal selle keskset rolli erainvesteeringute võimendamisel. Samuti on vaja tugevdada investeeringuid soodustavat keskkonda, innustades rohkemaid kliimaeesmärke ja kiirendades erainvesteeringuid ja riigisiseste ressursside mobiliseerimist kõikides riikides.
32. Nõukogu kinnitab taas vajadust laiema rahastajate baasi järele, mis on eeltingimus ambitsioonika uue ühise kvantifitseeritud eesmärgi seadmiseks, ning kutsub kõiki riike, sealhulgas tärkava turumajandusega riike, üles vastavalt oma finantssuutlikkusele aitama kaasa uue eesmärgi saavutamisele. Tunnistades, et vajadused on märkimisväärsed ning et tavapärased avaliku sektori poolse rahastamise allikad üksi ei suuda anda uue eesmärgi saavutamisele vajalikku hoogu, kutsub nõukogu üles tegema kindlaks ja kasutama kliimameetmete rahastamiseks täiendavaid, uusi ja uuenduslikke rahastamisvahendeid mitmesugustest allikatest, sealhulgas fossiilkütuste sektorist ja muudest suure heitega sektoritest, eelkõige selleks, et toetada kõige vaesemaid ja kliima seisukohast kõige haavatavamaid riike ja kogukondi kliimamuutuste leevendamisel ja nende suhtes vastupanuvõime suurendamisel. Nõukogu jääb ootama rahvusvahelise maksustamise rakkerühma tööd ja selle esimesi hinnanguid võimaluste kohta, mida esitletakse COP29-l.

33. 2022. aastal andsid EL ja selle liikmesriigid 28,5 miljardi euro suuruse panuse kliimameetmete rahvusvahelise avaliku sektori rahastamisse, millest rohkem kui pool on mõeldud kliimamuutustega kohanemiseks või horisontaalsete meetmete jaoks, mis hõlmavad nii leevendamise- kui ka kohanemisalgatusi; lisaks mobiliseerisid EL ja liikmesriigid täiendavad 12 miljardit eurot erasektori vahendeid, andes seeläbi olulise panuse 100 miljardi USA dollari suuruse kliimameetmete rahastamise eesmärgi saavutamisse.
34. Võttes arvesse kliimamuutuste juba niigi tõsiseid tagajärgi, väljendab nõukogu oma otsustavust teha partneritega tööd nende riiklike kohanemiskavade väljatöötamiseks, et suurendada nende kohanemisvõimet, tugevdada vastupanuvõimet ja vähendada haavatavust, eelkõige vähim arenenud riikide ja väikeste arenevate saareriikide kõige haavatavamates riikides, kasutades võimaluse korral ökosüsteemipõhiseid kohanemismeetodeid. Nõukogu tervitab Araabia Ühendemiraatide ülemaailmse kliimamuutustele vastupanu võime raamistiku vastuvõtmist COP28 raames ja selles kokkulepitud eesmärgi. Nõukogu kutsub üles tõhustama koordineerimist ja koostööd ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis olemasolevate struktuuride ja kliimamuutustega kohanemise protsesside vahel kui ka sellest väljaspool, et suurendada toetust kliimamuutustega kohanemise ja kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise algatustele ja tõhustada nende rakendamist, eelkõige ebakindlates ja konfliktidest mõjutatud piirkondades, ning tuleb meelde, kui oluline on toetada ÜRO peasekretäri algatust „Early Warnings for All“ („Varajane hoiatamine kõigi jaoks“). Samuti kinnitab nõukogu taas oma pühendumist Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku eesmärkidele. Nõukogu julgustab tegema koostööd vastupanuvõime suurendamiseks ja kliimariskide ohjamiseks.
35. Nõukogu rõhutab tungivalt kiireloomulist vajadust tõhustada üleilmseid meetmeid ning toetust kõikidest allikatest kliimamuutuste kahjuliku mõjuga seotud kahju ja kahjustuste ärahoidmisel, minimeerimisel ja käsitlemisel ning tervitab COP28 otsust, millega võetakse kasutusele uus rahastamiskord, sealhulgas fond, et toetada kliimamuutuste kahjuliku mõju suhtes eriti haavatavaid arenguriike kahjudele ja kahjustustele reageerimisel. Nõukogu tervitab fondi esialgseks kapitaliseerimiseks ja olemasoleva rahastamiskorraga seoses antud lubadusi, sealhulgas märkimisväärseid lubadusi ELilt ja liikmesriikidelt ning Araabia Ühendemiraatidelt, ning kutsub üles fondi kiiresti käivitama.

36. EL ja selle liikmesriigid rõhutavad oma pühendumust olla esirinnas ühiste jõupingutuste puhul suurendada kliimamuutustega kohanemise rahastamist ja rahaliste vahendite mobiliseerimist arenguriikides, pöörates erilist tähelepanu riikidele ja kogukondadele, mis on eriti haavatavad kliimamuutuste kahjuliku mõju suhtes, näiteks vähim arenenud riigid, väikesed arenevad saareriigid ning ebakindlad ja konfliktidest mõjutatud riigid. Eeltoodut silmas pidades kutsub nõukogu kõiki partnereid kõigist piirkondadest vastavalt oma finantssuutlikkusele ja ka neid, kes jäävad arengualase rahastamise traditsioonilisest rahastajate baasist väljapoole, suurendama oma toetust kliimamuutustega kohanemisele ning kahjudele ja kahjustustele reageerimise rahastamiskorrale, sealhulgas fondile. Võttes arvesse väljakutsete ulatust rõhutab nõukogu samuti vajadust teha kindlaks uued ja uuenduslikud rahastamisallikad.
37. Nõukogu rõhutab samuti, kui oluline on kaitsta kultuuripärandit kliimamuutuste ja ekstreemsete ilmastikunähtuste laastava mõju eest.
38. ÜRO Keskkonnaprogrammi rahvusvahelise ressursside töörühma 2024. aasta ülemaailmse ressursside ülevaate järeldeste tuginedes ja ülemaailmse kokkuvõtte jätkuna juhib nõukogu tähelepanu ringmajanduse ja kestliku ringbiomajandusega kaasnevatele võimalustele saavutada kestlik tarbimine ja tootmine, hõlbustada ressursitõhusust, vähendada jäätmeteket, kasvuhoonegaaside heidet, keskkonnareostust ja negatiivset mõju elurikkusele. Ülemineku kiirendamiseks tehtavate jõupingutuste raames kutsub nõukogu üles korraldama ÜRO kõrgetasemelise konverentsi kestliku arengu 12. eesmärgi (vastutustundlik tarbimine ja tootmine) teemal ning kutsub partnereid üles ühinema ülemaailmse ringmajanduse liiduga.
39. Nõukogu kutsub üles tegema ülemaailmses saastamise vastases võitluses ühiseid jõupingutusi, et viia 2024. aastaks lõpule läbirääkimised ambitsioonika õiguslikult siduva rahvusvahelise instrumendi üle, et teha lõpp plastireostusele, sealhulgas merekeskkonnas, tuginedes kogu olelusringil põhinevale käsitusviisile, ning saata selge signaal primaarsete plastpolümeeride tootmise vähendamise kohta. Lisaks rõhutab nõukogu vajadust teha partneritega selles küsimuses konstruktiivset ja aktiivset koostööd. Samuti toetab nõukogu kemikaalidest ja jäätmetest tulenevast kahjust vaba planeedi saavutamiseks välja töötatud ülemaailmse kemikaalide raamistiku täielikku ja kiiret rakendamist ning kutsub üles looma õigeaegselt teaduspoliitika komisjoni, et täiendavalt panustada kemikaalide ja jäätmete ohutusse käitlemisse ning vältida saastet.

40. Kinnitades veel kord oma kindlat pühendumust pöördelise tähtsusega Kunmingi-Montréali üleilmse elurikkuse raamistiku rakendamisele, kutsub nõukogu osalisi tungivalt üles vaatama läbi oma riiklikud elurikkuse strateegiad ja tegevuskavad ning esitama bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sekretariaadile üleilmse elurikkuse raamistikuga kooskõlas olevad riiklikud eesmärgid aegsasti enne konventsiooni osaliste konverentsi 16. istungi (COP16) toimumist 2024. aasta oktoobris.
41. Nõukogu rõhutab, et COP16 peab andma hoogu üleilmse elurikkuse raamistiku rakendamisele ning viima lõpule töö lahendamata küsimustega, eelkõige seoses ressursside kasutuselevõtmise, digitaalsete järjestusandmete kasutamisest saadava kasu jagamise mitmepoolse mehhanismi ning järelevalve-, aruandlus- ja läbivaatatismehhanismidega.
42. Nõukogu kordab oma pühendumust suurendada üleilmse elurikkuse rahastamist ning pakilist vajadust viia asjaomased eelarve- ja rahavood kooskõlla üleilmse elurikkuse raamistiku eesmärkide ja sihtidega. Seetõttu kutsub nõukogu kõiki asjaomaseid osalejaid, sealhulgas mitmepoolseid arengupanku, nende aktsionäre ja erasektorit üles suurendama elurikkuse rahastamist, kaaludes kõiki vahendeid, sealhulgas uuenduslikke rahastamisvahendeid, maksimaalselt suurt koostoimet kliimameetmete rahastamisega ja tõhustatud rahvusvahelist koordineerimist kestlike rahastamisvahendite standardite ühtlustamiseks (nt taksonoomiate puhul). EL on võtnud kohustuse kahekordistada elurikkuse valdkonnas ajavahemikul 2021–2027 ELi välisrahastamist 7 miljardi euronit ning mitmed ELi liikmesriigid on võtnud sarnaseid kohustusi. Nõukogu innustab kõiki asjaomaseid osalejaid toetama ja panustama Ülemaailmse Keskkonnafondi (GEF) raames loodud üleilmse elurikkuse raamistiku fondi ning kutsub kõiki riike üles tegema 2025. aastaks kindlaks elurikkusele kahjulikud stiimulid, sealhulgas toetused ning need siis järk-järgult kaotama või neid proportsionaalsel, õiglasel, ausal, tulemuslikul ja võrdsel viisil reformima.
43. Nõukogu rõhutab, kui oluline on saavutada 2030. aastaks maa degradeerumise neutraalsus, ning tervitab Saudi Araabias toimuvat kõrbestumise vastu võitlemise ÜRO konventsiooni osaliste konverentsi 16. istungjärku (COP16) kui õiget hetke, mil kiirendada riiklikke ja ülemaailmseid meetmeid maa taastamise, mulla seisundi, põuakindluse ja rohepöörde valdkonnas.

44. Nõukogu tunnistab, et ülemaailmse veeringluse stabiilsus on kogu maailma hõlmav probleem, millest sõltub kõigi kestliku arengu eesmärkide saavutamine. Nõukogu tunnistab ka veeökosüsteemide, eelkõige märgalade rolli kliima- ja elurikkuse meetmetes. Sellega seoses ja võttes arvesse ülemaailmset veekriisi, kordab nõukogu, kui oluline on ELi strateegiline lähenemisviis veealase vastupanuvõime ja veega kindlustatuse vallas, ning rõhutab sellega seoses vajadust tugevdada diplomaatiat. Nõukogu innustab tegema ühiseid jõupingutusi tulemusliku mitmepoolse juhtimise saavutamiseks, sealhulgas ÜRO veevaldkonna erisaadiku ametisse nimetamise kaudu, veega seotud prioriteetide tõhusama integreerimise kaudu asjaomastesse mitmepoolsetesse protsessidesse ning korrapärase valitsustevahelise veeteemalise dialoogi kaudu, mille raames korraldatakse 2026. ja 2028. aastal täiendavaid ÜRO veekonverentse ning 2024. aastal veealane tippkohtumine (*One Water*) New Yorgis. Nõukogu tervitab veemeetmete tegevuskava kui 2023. aasta ÜRO veekonverentsi peamist tulemust ja veealase resolutsiooni vastuvõtmist ÜRO Keskkonnaassamblee 6. istungjärgul ning kutsub üles neid kiiresti rakendama. Nõukogu toetab tulevast kogu ÜRO süsteemi hõlmavat vee- ja sanitaaringimuste strateegiat, et anda rohkem poliitilist hoogu kestliku arengu 6. eesmärgi (puhas vesi ja sanitaaringimused) saavutamiseks. Samuti innustab nõukogu jätkama piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitset ja kasutamist käsitleva ÜRO veekonventsiooni ülemaailmset rakendamist, mis võib kaasa aidata ülemaailmse stabiilsuse, rahu ja julgeoleku saavutamisele.
45. Nõukogu tervitab, et COP28-l asetati rõhk vajadusele suurendada investeringuid, meetmeid ja toetust, et peatada ja pöörata 2030. aastaks tagasi raadamine ja metsa degradeerumine, muu hulgas tugevdatud kestliku metsamajandamise ning kestlike põllumajandus- ja toidusüsteemide kaudu. EL annab oma panuse ning osaleb partneritega dialoogis ja koostöös, muu hulgas ELi strateegilise koostööraamistiku kaudu, metsi, loodust ja kliimat käsitlevate riiklike pakettide raames ning spetsiaalse Euroopa tiimi algatuse raames, et liikuda ülemaailmse raadamisvabadele väärtusahelatele ülemineku suunas.

46. Tunnistades, et põllumajandus- ja toidusüsteemid panustavad kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise probleemi lahendamisse, mõjutavad seda ning on osa sellest, rõhutab nõukogu tungivat vajadust minna üle kestlikele ja vastupanuvõimelistele põllumajandus- ja toidusüsteemidele ning on pühendunud selles valdkonnas partneritega tehtavale jätkuvale koostööle.
47. Nõukogu kordab ookeanipõhiste meetmete, muu hulgas nende sinise süsiniku funktsiooni ning merede ja rannikualade elurikkuse olulist rolli kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise jõupingutustes ning toiduga kindlustatuses. Sellest tulenevalt rõhutab nõukogu vajadust saavutada kestliku arengu 14. eesmärk (ookeanid ja mereressursid) ja arendada välja kestlik sinine majandus. Seetõttu kutsub nõukogu üles tugevdama rahvusvahelist ookeanide majandamist ja dialoogi ning tervitab 2024. aastal Kreekas toimuvat konverentsi „Meie ookean“ ja 2025. aastal Prantsusmaal toimuvat ÜRO ookeanikonverentsi, võttes kohustuse osaleda võimalikult kõrgel tasandil.
48. Nõukogu kutsub kõiki Antarktika vete elusressursside kaitse komisjoni (CCAMLR) liikmeid üles määrama kindlaks uued merekaitsealad Lõuna-Jäämeres, et luua Kunmingi-Montréalile üleilmse elurikkuse raamistiku 30x30-eesmärgi ja kestliku arengu eesmärkide rakendamise raames konkreetse tulemusena merekaitsealade esindatuse süsteem.
49. Pärast seda, kui ÜRO mereõiguse konventsiooni alusel võeti vastu kokkulepe, mis käsitleb mere elurikkuse kaitset ja säästvat kasutamist väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel, mis on meie ookeanide seisundi seisukohast keskse tähtsusega, märgib nõukogu, et EL ja selle liikmesriigid on pühendunud selle kiirele ratifitseerimisele, ning kutsub partnereid üles kiirendama oma ratifitseerimisprotsesse, et kokkulepe saaks jõustuda enne 2025. aasta ÜRO ookeanikonverentsi.
50. Nõukogu tervitab ühisteatist „Kliima ja julgeoleku vahelise seose uus käsitlus: tegelemine kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise mõjuga rahule, julgeolekule ja kaitsele“ ning kutsub üles seda täielikult, põhjalikult ja kiiresti rakendama.

51. Nõukogu rõhutab, kui oluline on ühine ja parem arusaam sellest, et kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine suurendavad ebastabiilsust ja konflikte ning vastupidi, samuti inimkannatusi, ressursside nappust, sealhulgas vee ja toiduga kindlustamatust, riigisisest ümberasustamist ja sundrännet. Samuti takistavad need kestliku arengu eesmärkide saavutamist ja mõjutavad üleilmset tervist. Seetõttu kutsub nõukogu üles jätkama nende küsimustega tegelemist asjakohastel mitmepoolsetel ja rahvusvahelistel foorumitel, pöörates erilist tähelepanu ebaproportsionaalsele mõjule, mis avaldub haavatavatele inimestele ning naistele ja lastele, sealhulgas relvakonfliktides osalevatele lastele.
52. Nõukogu tervitab teatise eesmärki tugevdada partnerlusi, sealhulgas ÜRO, NATO, Aafrika Liidu, OSCE ja teiste peamiste partneritega, kooskõlas ELi laiema mitmepoolse kliimamuutuste ja keskkonna tegevuskavaga ning kooskõlas ELi institutsioonilise raamistikuga ja austades täielikult ELi sõltumatust otsuste tegemisel. Nõukogu tervitab samuti ÜRO Julgeolekunõukogu 11 liikme ühiseid lubadusi ja ÜRO kliima- ja julgeolekuküsimuste sõprade rühma jõupingutusi süstemaatiliselt edendada ja käsitleda ÜRO Julgeolekunõukogus vastastikust mõistmist ja pühendumust kliima, rahu ja julgeoleku vaheliste seoste valdkonnas.
53. Nõukogu rõhutab vajadust integreerida kliima, rahu ja julgeoleku vaheline seos ELi ja ELi liikmesriikide välistegevusse, tuginedes integreeritud, tõendipõhisele ja kogu valitsemissektorit hõlmavale lähenemisviisile ning ELi ja selle liikmesriikide kavandamis- ja otsustusprotsesside suuremale kliima- ja keskkonnateadlikkusele ning kliimameetmetes konfliktitundlikkusele suurema tähelepanu pööramisele. Nõukogu kutsub kõrget esindajat ja komisjoni üles suurendama jõupingutusi, et parandada kliimamuutusteks valmisolekut ja ELi suutlikkust tegeleda ELi välistegevuse raames julgeolekuprobleemidega, mis on seotud kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemisega, sealhulgas ELi ÜJKP missioonide ja operatsioonide kontekstis ning kasutades täielikult ära sihtotstarbelist koolitusplatvormi.

54. Nõukogu kutsub üles tõhustama ülemaailmset koostööd, et võidelda rahvusvahelise keskkonnakuritegevuse, sealhulgas puidu, eluslooduse ja mineraalidega ebaseadusliku kaubitsemise ja ebaseadusliku jäätmeveo vastu, mis on organiseeritud kuritegevuse üks tulusamaid vorme ning mõjutab ökosüsteeme ning julgeolekut, õigusriiki, tervist ja inimeste elatusvahendeid. Sellega seoses rõhutab nõukogu looduslike liikidega kaubitsemise vastast võitlust käsitleva muudetud ELi tegevuskava rakendamise tähtsust, keskendudes tugevamale ülemaailmsele partnerlusele päritolu-, tarbija- ja transiidiriikide vahel.
55. Nõukogu rõhutab, kui oluline on suurendada jõupingutusi õiglase ja kaasava rohepöörde edendamiseks ning üleilmsete kohustuste täitmise toetamiseks tihedas koostöös partnerriikidega. Tuginedes Euroopa tiimi lähenemisviisile, kutsub nõukogu kõrget esindajat, komisjoni ja kõiki ELi liikmesriike üles ühiselt intensiivistama ELi rohelist diplomaatiat kui poliitilist prioriteeti suurema koordineerimise, teabevahetuse ja asjakohaste kapitalipõhiste võrgustike, sealhulgas roheline diplomaatia võrgustiku ja energiadiplomaatia eksperdirühma kaudu tehtava koostöö kaudu, samuti teemakohaste arutelude kaudu nõukogu asjaomastes geograafilistes ja temaatilistes töörühmades ning kohalikul tasandil. Sellega seoses ja nende kanalite kaudu kutsub nõukogu ELi liikmesriike, kõrget esindajat ja komisjoni üles vahetama korrapäraselt arvamusi ELi roheline diplomaatia üle. Kohalikul tasandil julgustab nõukogu veelgi tihedamat koordineerimist ja koostööd ELi liikmesriikide saatkondade ja ELi delegatsioonide vahel Euroopa tiimi vaimus, kasutades muu hulgas mitteametlikke roheline diplomaatia keskusi, tehes tihedat koostööd rahvusvaheliste partneritega, et maksimeerida ELi teavitustegevuse ja toetuse mõju. Käesolevates järeldustes rõhutab nõukogu ELi otsustavust teha partneritega koostööd, et kinnistada ja konsolideerida ülemaailmsed kohustused ning muuta need eesmärkideks, poliitikameetmeteks ja vahenditeks, mille saavutamise üheks peamiseks vahendiks on ambitsioonikamad riiklikult kindlaksmääratud panused. Nõukogu jälgib korrapäraselt ELi rohelist diplomaatiat.